

2010-09-28 12:24 CEST

Mer ledigt går före högre lön

Tidsbrist och stress är karakteristiska kännetecken för dagens vardagsliv. Det traditionella välfärdsbegreppet som fokuserar på materiella resurser behöver därför utvidgas till att omfatta även tidsdimensionen. Ett viktigt hinder för större tidsmässig välfärd är att förvärvsarbetet fortfarande tjänar som absolut måttstock för värdet av människans övriga aktiviteter. Det visar en ny avhandling i sociologi vid Stockholms universitet skriven av Paul Fuehrer som disputerar den 30 september.

Avhandlingen undersöker hur synen på tid och tidshantering i vardagslivet återspeglar och återföder en moralisk hierarki av olika aktiviteter, t.ex. förvärvsarbete, obetalt arbete och fritid. Analysen bygger på samtalsintervjuer med 130 svenskar, cirka 85 i Jämtland och Sörmland samt 45 i Stockholmsområdet.

– Många av dessa intervjupersoner beskriver ”ett vardagsliv ur balans. De saknar tid att ägna sig åt familjen, sociala aktiviteter och inte minst sig själva. I ett hypotetiskt val mellan en kraftig löneökning och mer ledig tid väljer majoriteten mer tid och uttrycker samtidigt en önskan om politiska förändringar som luckrar upp förvärvsarbetets styrning av vardagslivet, säger Paul Fuehrer.

Mer ledigt ger även mer stress

Avhandlingen visar dessutom att många människor i dagens välbärgade men tidspressade svenska samhälle stressas av motsägelsefulla mål och principer, som var för sig lovar gott, men som sammantaget riskerar att leda till ett olyckligt slut. Idealet är att förena en framgångsrik yrkeskarriär och nå en viss nivå av materiellt välstånd, att bo i ett välordnat hem, att förkovra sig på sin fritid samt att umgås med familjen och vänner. För de flesta ligger emellertid verkligheten en bit ifrån idealet. Detta gäller inte minst fritiden där många känner av fritidens så kallade paradox när mer ledig tid tvärt emot

förväntningarna åtföljs av en högre, inte en lägre grad av stress. Även om stressupplevelsen är vanligare bland tidsfattiga än tidsrika förekommer den även hos personer där ledig tid inte borde vara en bristvara.

Fritid utan arbete mindre värd

En närmare undersökning visar att upplevelsen av tidsbrist snarare handlar om tidsknapphet när den lediga tiden ska användas till alltför många aktiviteter. I syfte att utnyttja sin tid så effektivt som möjligt utförs flera sysslor samtidigt, vilket i många fall medför en känsla av kontrollförlust över den egna tiden. Detta gäller i synnerhet om fritidsaktiviteter måste kombineras med förvärsarbete eller obetalt arbete som barnomsorg. Fritidens värde bestäms dessutom i hög grad av en normativ koppling till rådande moralföreställningar vilket illustreras tydligt av arbetslösa intervjuade vars lediga tid av dem själva inte anses vara värdefull tid eller ens riktig fritid.

Avhandlingen utmynnar ytterst i en reflektion kring den aktuella konflikten mellan tidsmässig välfärd, ekonomisk tillväxt och uthållig utveckling. Intervjupersonerna uttrycker en uttalad önskan om att tidsdimensionen i större grad borde inkluderas i det traditionella välfärdsbegreppet. Ett viktigt steg i denna riktning är en mer medveten tidspolitik som har potential att delvis befria deras tid och att utmana rådande föreställningar om vilka tidsanvändningar och aktiviteter som är värda att belönas med pengar eller social status.

Avhandlingens fullständiga titel: *Om tidens värde. En sociologisk studie av senmodernitetens temporala livsvärldar*. Offentlig disputation: 30 september 2010, Stockholms universitet, Frescati, hörsal B 3, kl. 10.00

Ytterligare information

Paul Fuehrer, Sociologiska institutionen, Stockholms universitet

Tel: 08-16 31 80

Mobil: 070-55 51 247

paul.fuehrer@sociology.su.se

Universitetet i huvudstaden – utbildning och forskning på högsta nivå där öppna sinnen möts och utvecklas. Universitetet deltar i regionala, nationella och internationella samarbeten, i debatt och i samhällsutveckling. Här är mer än 50 000 studenter och 6 000 medarbetare verksamma inom humaniora, juridik,

naturvetenskap och samhällsvetenskap.

Kontaktpersoner

Presstjänsten

Presskontakt

Stockholms universitet, centralt

press@su.se

08-16 40 90